
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לארכאוזואולוגיה - 43583

תאריך עדכון אחרון 30-10-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ארכאולוגיה והמזרח הקרוב הקדום

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' רבקה רבינוביץ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: rivkar@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בקביעה מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יתמקד בלימוד עקרונות בסיסיים של קבוצות הפאונה השורדות באתרים ארכיאולוגיים ובשיטות המחקר של כל קבוצה. תחילה נסקור את עולם החי מאז הופעת האדם באזור. נבחן תהליכים מרכזיים הבודקים את יחסי הגומלין בין האדם לבע"ח. נבחן את מקורות תזונת האדם בעבר ואת הקשר בין האדם לבע"ח בסביבתו לפני הביות. בהמשך נבדוק את התהליכים שלאחר הביות ואף נעמוד על שורשיה והשלכות לתזונה הנוכחית על בעיותיה. כמו כן, נדון בתמונה הפאוניםטית לאורך התקופות בא"י וסביבותיה

מטרות הקורס:

להכיר ולהבין את המורכבות של ממצאי הפאונה מאתרים ארכיאולוגיים. כמו גם את הכלים להתמודדות עם ממצא נפוץ זה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הכרות עם קבוצות הפאונה הנפוצות באתרים ארכיאולוגיים
הכרות עם שיטות עבודה שונות בתחום
יכולת קריאה ביקורתית של מאמרים בתחום

דרישות נוכחות (%):

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

תרגילי מעבדה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- ארכיאוזואולוגיה - מבוא - כיווני מחקר, הגדרות.
- טקסונומיה מבוא כללי; חסרי חוליות - תאור כללי בממצא הארכיאולוגי
- דגים - תאור כללי של הקבוצות; בממצא הארכיאולוגי.
- דו-חיים וזוחלים - תאור כללי של הקבוצות; בממצא הארכיאולוגי.
- עופות - תאור כללי של הקבוצות; בממצא הארכיאולוגי.
- שיטות שונות לשחזור הסביבה, האקלים באמצעות בע"ח.
- טאפונומיה - שיטות, מקרי מבחן
- ציידים לקטים
- ביות - תהליכים, עדויות מהארץ והעולם
- ממשק מורכב - אפיון, סוגיות נבחרות

חומר חובה לקריאה:

- Andrews, P. 1990. *Owls, Caves and Fossils*. Natural History Museum Publications. Cromwell Road, London SW7 5BD.
- Binford, L. R. 1978. *Nunamiut Ethno-Archaeology*. New-York: Academic Press.
- Binford, L. R. 1981. *Bones: Ancient man and modern myths*. New-York: Academic Press.
- Brain, C. K. 1981. *The Hunters or the Hunted? an Introduction to African Taphonomy*. Chicago: University of Chicago Press.
- Davis, S. 1987. *The Archaeology of Animals*. New Haven, Conn.: Yale University Press.
- von den Driesch. 1976. *A guide to the measurements of animal bones from archaeological sites*. Peabody Museum Bulletin 1. Peabody Museum of Archaeology and Ethnology Harvard University.
- Kelly, L. R. 1995. *The Foraging Spectrum: diversity in hunter-gatherer lifeways*. Smithsonian Institution Press.
- Lee, R., and I. De Vore (eds). 1968. *Man the Hunter*. Aldine, Chicago.
- Lyman, R.L. 1994. *Vertebrate taphonomy*. Cambridge University Press, Cambridge.
- O'Connor, T. 2000. *The Archaeology of Animal Bones*, Sutton.
- Reitz, E.J. & E. S. Wing. 1999. *Zooarchaeology*. Cambridge University Press Cambridge.
- Wilson, B., C. Grigson, and S. Payne (eds). 1982. *Ageing and Sexing Animal Bones from Archaeological Sites*. Bar British Series 109

חומר לקריאה נוספת:

מאמרים נבחרים יינתנו במהלך הקורס.

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 40 %

מידע נוסף / הערות:

השתתפות חובה בשלוש מעבדות המתקיימות בבניין ברמן.
מועדים יקבעו עם הסטודנטים.

השתתפות חובה בשיעורים, קריאת מאמרים, דיון בכיתה, השתתפות פעילה